



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Censuris Romano Pontifici Reservatis

Ugolinus, Bartholomaeus

Venetijs, 1609

Vers. Seu imponi, vel augeri prohibita exigunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61365)

fit, uel illicitè, ac de illicitè im-
positis non est dubitandum, non
etiam de licitè impositis, quoniam
hic prohibentur, ut in initio præ-
missimus.

Hanc gratiam poenam euadunt
homines, quos diximus eam eua-
dere in antecedenti regula, ob eas-
dem rationes. Et ideo et Serenissi-
sima Venetorum Respublica licet
te Vestigalia imposita etiam au-
gere sine excommunicationis me-
tu potest, ut & supra uidimus, &
diximus.

**Verf. Seu imponi, uel augeri
prohibita exigunt.**

**Exigentes uestigalia prohibita im-
poni, uel augeri, id est noua uestigalia
in excommunicationem incurrunt, que
excommunicatio declarat, quousq[ue]
patet.**

Hic excommunicatur, qui e-
xigunt uestigalia prohibita
imponi, uel augeri, ut dicitur in
uersiculo. Quod ut dilucidius sit,
præmittenda duo sunt. Primum
quod uestigalia prohibita sunt im-
poni, uel augeri, aliorum a qui-
bus permittitur uestigalia exigere
queant.

Quoad primum igitur uestiga-
lia prohibita imponi, uel augeri
sunt primo ea, que imponuntur

aut pro rebus, quas pro se, sua-
que familia quis fert, aut pro re-
bus suis, aut pro rebus, que in se-
runtur pro colendo turo, ut habet
tur in l. uniuers. C. de uestigal. l. 6.
prohibita sunt noua uestigalia,
que sunt ea, que supra diximus in
principio huius Capituli, & de
hoc satis. In quibus tolli uisum
est.

Quoad alterum, ut paucis il-
lud absoluumus, concludendum
est communi iure neque ab Ec-
clesia, neque ab Ecclesiasticis per-
sonis exigere ea posse, ut habetur in
ca. quanquam de cens. l. 6. His-
sic præmissis, iam regulam ponam
mus.

In excommunicationem hanc
igitur incurrunt, qui exigunt ue-
stigalia prohibita imponi, uel
augeri, ut dicitur in uersiculo.
Quæ regula his modis declara-
tur.

Nam primo locum habet ex-
communicatio hæc in eo, qui exi-
git prohibita ratione rerum, id
est de rebus, super quibus impo-
ni nequeunt, ut supra diximus per
l. uniuers. C. noua uestigal. atque
sic sentit Caietanus in Sum. in uerb.
Pedagium uersiculo. Sed ad hoc
ut exigentes incurrant hunc ca-
nonem, etenim & qui ea impo-
nunt, modo ea imponendi pote-
statem non habeant, in excom-
municationem incurrunt, ut supra
uidimus.

Secundo locum habet hæc ex-
communicatio in eo, qui exigit
uestigalia ab eo imposita, qui

non potest, esto alias licita sint, at que sic sensit Caieta. in Sum. eod. etenim & vectigalia imponi prohibita & ea sunt, quæ imponuntur ab eo, qui facultatem eam nō habet.

Tertio excommunicatio afficit eum, qui vectigalia exigit, quæ antiquitus alibi imposita sunt, sed non ibi, vbi exigit, & sic pro nouis ibi habentur, noua enim vectigalia dicuntur etiā respectu loci, vbi exiguntur, non habito respectu, an secundum se licita sint, alibive sint imposita, fieri enim potest, vt transeuntes per Montem Scutulū patriam meā pro suis personis licite pedagium soluant ob longam consuetudinem, cuius memoria in contrarium non sit, iuxta capitul. super quibusdam. §. praterea. de verbo. significa. a transeuntibus autem per Montem columbarum minus licite id exigatur, quoniam oppidum illud ius exigendi non habet.

Quarto excommunicatio hæc afficit exigentes hæc vectigalia quicumque sint, siue qui ea imposuerunt, siue eorum hæredes, siue successores, siue conductores eorum, siue famuli ad exigendum propositi, tum quod simpliciter excommunicantur qui exigunt, nec distinguit Bulla quoniam sint, ergo nec nos distinguere debemus. argument. l. de pretio. ff. de publ. in rem acti. tum quod Bulla excommunicat om-

nes, qui imponunt talia, & exigunt, vt in principio huius Capituli habetur, ad quod referuntur etiam, qui exigunt, vt per se patet, ergo nemo excluditur. argument. leg. Iulianus. ff. de lega. 3. atque sic dixit de hærede imponentis, de publicano, & conductore, nec non de famulo ad exigendū proposito. Nauarr. in Man. capit. 27. numero 61. versicul. Quarta, & Iacob. de Graff. libro 4. decis. cas. cons. in expositione Bullæ Cœnz Domini. numero 69. & de conductore facit C. de exactor. trib. lib. 11.

Quinto excommunicatio hæc afficit etiam eos, qui capiunt personas, & ad eum ducunt, qui exigit huiusmodi vectigalia, quod faciunt sapius Beruarii hic Barbiani, quamuis hic licite exigantur, quod tamen id verum sentio, ubi alias exacta ob fugam non fuissent, argument. Clement. primæ. iunct. Gloss. de sepult.

Sexto excommunicatio afficit eos, qui imponunt quempiam ad ea exigenda, atque sic dixit Iacob. de Graff. ibid. nam hi proprie facere dicuntur, ex quo per alios id agunt, alioquin contingeret vilem personam, quæ exigit, sapius excommunicari, potetem virum autem qui hæc exigenda curat, poenam euadere, quod absurdum est. argument. cit. Clement. i. iunct. Gloss. Hi omnes ergo in excommunicationem incidunt, iam qui

pa-

pœnam hanc effugiant, explicemus.

S V M M A.

- 1 *Vestigialia accipiens a sponte dante in excommunicationem non incidit.*
- 2 *Exigere vestigial quando quis dicitur.*
- 3 *Inuitus soluere vestigial quis dicitur.*
- 4 *Vestigialia exigens quando in excommunicationem non incidat.*

L

S. Qui caput hoc offendendo in excommunicationem incidunt, vidimus, iam qui pœnam hanc euadant, videamus.

- 1 *Primum igitur in excommunicationem hanc non incidit, qui recipit hæc a laico sponte solvente, nam Bulla inquit Exigunt, & sic excommunicat exigentes, at texigere est extorquere ab inuito, qui non vult soluere. argument. leg. soluendo, iunct. Glos. exigere. ff. de negot. gest. & l. fideicom. missa. S. si rem, iunct. Gl. exegerat, ff. de leg. 3. ergo secus si a sponte dante recipiat, atque sic dixit Angel. in verb. excommunicatio. 5. cas. 19. & Tabi. in verb. Excommunicatio. 5. cas. 19. numer. 1. & Caietan. in Summ. in verb. excommunicatio. cap. 39. versic. Et quia exigere, & in cap. 71. versicu. Secundum est, & Nauar. in Man.*

cap. 27. num. 61. versic. Quarta, ab inuito laico, igitur vbi quis accipit, in excommunicationem hæc incidit, alias non, quamuis cõtrarium sit, si a clericis sponte dantibus accipiant, nam in excommunicationem incidunt huius Bullæ positam infra. capitul. 18. & vt dixit Tolet. in Bulla Cœnæ Domini, Excommun. 3. in fin. † Inuitus autem soluere is quoque dicitur, qui soluit rogatus, vt solueret tanquam debitum, esto vis non adhibeatur, vt inquit Caietan. & Nauar. ibid. Multo magis ergo, vbi ipse, vel res detinerentur, vel minæ inferrentur.

- 4 *Secundo loco † in excommunicationem hanc non incidit, qui probabiliter ignorans vestigialia illicita esse, ea exigat, vel ignorantia iuris, vel facti sit. argument. capitul. Apostolicæ. de cler. excommunic. min. & capitul. 2. de constitut. libro sexto. atque sic dixit Nauar. eodem capitul. numer. 61. versicul. Quarta, ibi excusari tamen posset. Quare famuli, & rudes homines, qui sapius ad hæc exigenda præponuntur ad portas, & ad alia loca, pœnâ hanc euadent, vbi hoc probabiliter ignorant, sicut & qui conducunt ab aliquo Principe dicta vestigialia, & ob id existimant iure imposta esse, atque sic sensit Iacob. de Grass. ibid.*

Tertio in excommunicationem hanc non incidit, vbi quis vestigialia licita, & permissa ab

iis exigit a quibus iure non licet, ut pote a clericis pro rebus suis; nam etsi alias vectigalia licita sint, illicitè tamen ab his exiguntur, quæ iuris quod noua non sūt, in excommunicationem hanc non incidant, sed in eam, quæ habetur in ea, quanquam. de cens. lib. 6. atque sic dixit Nauar. in Man. capitul. 27. num. 161. versicu. Quinta. & Caieta. in Summ. in verb. Pedagium. ver. Et quia verba propriè intelligenda sunt, etenim per hanc Bullam illicita per se tantum prohibita sunt, non alia, ut dixit Caiet. ibid.

Quarto in excommunicationem hanc non incidit, qui inuitus ea exigit, ut pote praticitur quis a Principe huic muneri inuitus, sed quia repugnare ob probabilem metum non audet, ob eam rem in excommunicationem non incidit. argumēt. eorum, quæ tradunt DD. in capit. sacris. de iis, quæ vi metue caus. fiunt, atque sic dixit Angel. in verb. Pedagium. numer. 6. versicu. Verum est, quod subditus.

Quinto in excommunicationem hanc non incidit, qui antiquitus licitè imposta, sed ob aliquam causam diu intermissa rursus exigit, exempli gratia Civitas, quæ iusta vectigalia exigebat in ditionem alicuius Principis venit, & eo tempore vectigalia non exigit, modo pristinam libertatem adpta, vetera vectigalia exigens non offendit, & ob id in excommuni-

cationem, vbi singularis persona est, non incidit, ut dixit Syluest. in ver. Gabella, 3. nu. 5. versicu. Aduertenda sunt quedam.

Sexto in excommunicationem hanc non incidit priuata persona, quæ cum ad id obligata non sit, pecuniam ab aliquo accipit, quo eum tutum per aliquem locum ducat, nam hic iuste locat suas opèras, ex quo ad eas gratis prestandas non tenetur, atque sic dixit Ioan. Andr. quem refert, ac sequitur Abb. in capit. super qui busdam. num. 7. versicu. Sed dubitari posset, & Syluest. in verb. Gabella, 3. nu. 6. versu. Tertium, quod priuatus, & Tabien. in verb. Pedagium, num. 5. versicu. Quarto dubitatur.

Postremo in excommunicationem hanc non incidit, qui dolo vectigalia exigit, ut pote aggreditur quis homines in via, & cogit soluere Gabellam, inquires, se ad id propositum esse, cum non sit, nam hic tenetur pœna concussionis. argument. titul. ff. de concuss. non autem hac pœna, quæ in eos infertur, qui suo iure vectigalia hæc exigere sibi persuadent, sed de hoc capite satis, ad aliud venimus.